

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Кафедра обліку і аудиту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету
доц. Михайлишин Р. В.

“31” серпня 2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ ТА МЕТОДОЛОГІЯ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ

підготовки

докторів філософії

галузь знань

07 “Управління і адміністрування”

спеціальність

071 “Облік і оподаткування”

факультет

економічний

2018 – 2019 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни “Теорія та методологія податкової політики” для підготовки докторів філософії з галузі знань 07 “Управління і адміністрування” за спеціальністю 071 “Облік і оподаткування”.

Розробник:
професор, доктор економічних наук Ковалюк О. М.

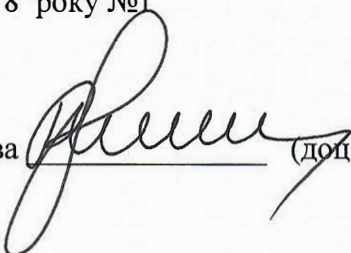
Робочу програму схвалено на засіданні кафедри обліку і аудиту
Протокол від 31 серпня 2018 року № 1

Завідувач кафедри обліку і аудиту,

_____ (професор, д.е.н. Ковалюк О. М.)

Ухвалено Вченою радою економічного факультету
Львівського національного університету імені Івана Франка

Протокол від 31 серпня 2018 року №1

Голова
_____ (доц. Михайлишин Р. В.)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 07 «Управління і адміністрування»	Вибіркова	
Модулів – 1	Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»	Рік підготовки	
Змістових модулів – 3		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання <u>Наукова стаття, тези доповідей</u>		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		4-й	4-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 2,7	Освітньо-кваліфікаційний рівень: третій освітньо-науковий рівень вищої освіти	32 год.	12 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	6 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		42 год.	72 год.
		Індивідуальні завдання:	
		год.	
		Вид контролю:	
екзамен			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 53% до 47%;

для заочної форми навчання – 20% до 80%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Теорія та методологія податкової політики» є формування теоретичних знань науково-методологічних основ і здобуття практичних навичок їх застосування щодо організації податкової політики держави та суб'єктів господарювання.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Теорія та методологія податкової політики» є:

- вивчення фіскального механізму податкової політики та теоретичних основ податкового регулювання;
- вивчення специфіки застосування окремих інструментів податкового регулювання, з метою визначення можливості податкової підтримки сталого розвитку економіки держави;
- осмислення значення податкової політики держави в контексті світового розвитку;
- виявлення основних глобалізаційних тенденцій оподаткування та сучасних проблемних аспектів податкового реформування;
- вивчення теоретичних основ та виявлення передумов податкового регулювання, механізму впливу оподаткування на фінансово-господарську діяльність суб'єктів господарювання та соціальні процеси в державі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- понятійно-категоріальний апарат податкової політики та основні категоріальні підходи до визначення мети та завдання податкової політики;
- зміст ефективної та справедливої податкової політики та їх нормативно-правове підґрунтя;
- основні наукові підходи до формування податкової політики, орієнтованої на економічне зростання;
- етапи становлення та розвитку податкової політики як інструменту реалізації регулюючої функції податків;
- сучасні наукові тенденції розвитку справляння окремих податків і зборів;
- особливості впливу податкового адміністрування на платників податків;
- актуальні проблемні питання теорії, практики, законотворчості стосовно корекції національної податкової політики під впливом глобалізаційних процесів;
- сутність та вимоги до наукового дослідження, форми узагальнення наукових результатів;
- методику наукового дослідження, його зміст і принципи реалізації.

вміти:

- аналізувати характеристики оподаткування через призму вибору обліково-аналітичних систем суб'єктів господарювання;
- розробляти оптимальну стратегію податкової політики для суб'єктів господарювання;
- інтерпретувати характеристики оподаткування у контексті податкової політики держави;

- здійснювати аналіз теоретичних та практичних напрацювань, робити лаконічні висновки, здійснювати узагальнення та надавати пропозиції;
- застосовувати сучасні перспективні засоби роботи з науковою та правовою літературою, раціонально використовуючи методи наукового пізнання;
- правильно тлумачити і застосовувати законодавчі акти, що регулюють державну податкову політику, для здійснення науково обґрунтованих досліджень та формулювання концептуальних підходів до вдосконалення управління податковою політикою в державі;
- аналізувати методичні підходи до податкового навантаження та виявляти його вплив на платників податків;
- аналізувати шляхи управління державною податковою політикою;
- робити конкретні науково аргументовані пропозиції та рекомендації з питань удосконалення податкової політики в державі.

3. Програма навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни «Теорія та методологія податкової політики» складається з таких змістових модулів:

Змістовий модуль 1. Методологія формування та стратегічні орієнтири державної податкової політики.

Змістовий модуль 2. Взаємозв'язок податкової політики та економічного зростання.

Змістовий модуль 3. Сучасна проблематика податкової політики.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 МЕТОДОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ ТА СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ ДЕРЖАВНОЇ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ

Тема 1. Методологія формування податкової політики.

Мета й завдання податкової політики. Соціально-економічна компонента податкової політики. Наукова парадигма податкової політики.

Податкова політика в системі державного регулювання економіки. Принципи державної податкової політики. Типи й методи податкової політики. Механізм реалізації податкової політики. Податкова політика в контексті теорії інституціоналізму. Податкові реформи як результат змін податкової політики. Податкова політика й макроекономічна нестабільність.

Тема 2. Стратегічні орієнтири державної податкової політики.

Ефективна податкова політика. Справедлива податкова політика. Узгодження принципів ефективності і справедливості в оподаткуванні. Пошук податкової межі як результат компромісу між ефективністю й справедливістю. Теоретичні основи визначення податкового навантаження. Методи оцінки й показники податкового навантаження.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ

Тема 3. Податкова політика та економічне зростання.

Податки та економічний розвиток. Тенденції розвитку прямого оподаткування. Непряме оподаткування та його розвиток. Місцеве оподаткування і перспективи його реформування.

Вплив оподаткування доходів на трудову активність і заощадження. Формування податкової політики, орієнтованої на економічне зростання. Вплив податків на розвиток міжнародної торгівлі. Податкова політика в умовах фінансово-економічної кризи.

Тема 4. Регулятивний потенціал податкової політики.

Податкова політика як інструмент реалізації регулюючої функції податків. Інструменти податкового регулювання. Податкове стимулювання інноваційно-інвестиційних процесів. Податкова підтримка розвитку малого бізнесу. Соціальні аспекти податкової політики.

Тема 5. Актуальні питання удосконалення справляння окремих податків і зборів.

Проблеми й перспективи розвитку оподаткування прибутку підприємств. Оцінка результатів реформи оподаткування доходів фізичних осіб в Україні та шляхи її розвитку. Проблеми справляння податку на додану вартість. Фіскально-регулюючий потенціал акцизного оподаткування. Проблеми та перспективи розвитку в Україні майнового оподаткування. Розвиток системи оподаткування природокористування та природоохоронної діяльності.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3

СУЧАСНА ПРОБЛЕМАТИКА ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ

Тема 6. Ключові проблеми податкового адміністрування й протидії тіньовій економіці.

Державне податкове адміністрування. Організація податкової роботи та адміністрування податків. Податкове адміністрування: проблеми для платників податків. Ідентифікація й управління податковими ризиками. Напрямки модернізації державної податкової служби. Податкова культура та проблеми її формування. Тіньова економіка як системна загроза реалізації ефективної податкової політики. Чинники впливу на масштаби ухилення від оподаткування. Податкове навантаження на підприємство як ключовий фактор ухилення від оподаткування.

Тема 7. Податкова політика в умовах глобалізації.

Корекція національної податкової політики під впливом глобалізаційних процесів. Перспективи уніфікації податкової політики в контексті глобалізаційних процесів.

Міжнародна податкова конкуренція. Проблема міжнародного подвійного оподаткування. Світова Організація Торгівлі та податкова політика України. Податкова політика України в контексті європейської інтеграції. Стратегія податкового реформування і трансформація податкової політики.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		Л	П	лаб.	інд.	с. р.		л	П	лаб.	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1													
Змістовий модуль 1. Методологія формування та стратегічні орієнтири державної податкової політики													
Тема 1. Методологія формування податкової політики.	12	4	2			6	11	1	0,5				10
Тема 2. Стратегічні орієнтири державної податкової політики.	13	5	4			4	12	1	0,5				10
Разом за змістовим модулем 1	25	9	6			10	23	2	1				20
Змістовий модуль 2. Взаємозв'язок податкової політики та економічного зростання													
Тема 3. Податкова політика та економічне зростання.	13	3	2			8	13	2	1				10
Тема 4. Регулятивний потенціал податкової політики.	13	5	2			6	14	2	1				11
Тема 5. Актуальні питання удосконалення справляння окремих податків і зборів.	13	5	2			6	13	2	1				10
Разом за змістовим модулем 2	39	13	6			20	40	6	3				31
Змістовий модуль 3. Сучасна проблематика податкової політики													
Тема 6. Ключові проблеми податкового адміністрування й протидії тіньовій економіці.	13	5	2			6	13	2	1				10
Тема 7. Податкова політика в умовах глобалізації.	13	5	2			6	14	2	1				11
Разом за змістовим модулем 3	26	10	4			12	27	4	2				21
Усього годин	90	32	16			42	90	12	6				72

5. Теми семінарських занять

Денна (вечірня) форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Методологія формування податкової політики.	2
2	Стратегічні орієнтири державної податкової політики.	4
3	Податкова політика та економічне зростання.	2
4	Регулятивний потенціал податкової політики.	2
5	Актуальні питання удосконалення справляння окремих податків і зборів.	2
6	Ключові проблеми податкового адміністрування й протидії тіньовій економіці.	2
7	Податкова політика в умовах глобалізації.	2
	Усього	16

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Методологія формування податкової політики.	0,5
2	Стратегічні орієнтири державної податкової політики.	0,5
3	Податкова політика та економічне зростання.	1
4	Регулятивний потенціал податкової політики.	1
5	Актуальні питання удосконалення справляння окремих податків і зборів.	1
6	Ключові проблеми податкового адміністрування й протидії тіньовій економіці.	1
7	Податкова політика в умовах глобалізації.	1
	Усього	6

6. Самостійна робота

Денна (вечірня) форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Методологія формування податкової політики.	6
2	Стратегічні орієнтири державної податкової політики.	4
3	Податкова політика та економічне зростання.	8
4	Регулятивний потенціал податкової політики.	6
5	Актуальні питання удосконалення справляння окремих податків і зборів.	6
6	Ключові проблеми податкового адміністрування й протидії тіньовій економіці.	6
7	Податкова політика в умовах глобалізації.	6
	Усього	42

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Методологія формування податкової політики.	10
2	Стратегічні орієнтири державної податкової політики.	10
3	Податкова політика та економічне зростання.	10
4	Регулятивний потенціал податкової політики.	11
5	Актуальні питання удосконалення справляння окремих податків і зборів.	10
6	Ключові проблеми податкового адміністрування й протидії тіньовій економіці.	10
7	Податкова політика в умовах глобалізації.	11
	Усього	72

7. Індивідуальні завдання

Очікується, що аспіранти виконають декілька видів письмових робіт (наукових публікацій та ін.).

При виборі тематики науково-дослідного завдання аспірант має орієнтуватися на тему власного дисертаційного дослідження із застосуванням елементів навчальної дисципліни «Теорія та методологія податкової політики».

Отримані результати науково-дослідної роботи оформлені у вигляді наукових публікацій мають бути опубліковані у наукових фахових виданнях, перелік яких затверджений Міністерством освіти України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук. Перевагу також слід надавати виданням із високим імпаکت-фактором і які включені до популярних міжнародних науково-метричних баз.

8. Методи навчання

Методи, що несуть навчально-пізнавальну інформацію: словесні методи – лекції для досягнення розкриття основних положень теми (вступна, тематичні, оглядові, інформаційні, підсумкова); наочні – ілюстрації (схеми та таблиці), демонстрації (презентації лекцій).

Практичні методи, що служать для закріплення, формування практичних умінь при застосуванні раніше набутих знань: практичні завдання, ситуаційні завдання, науково-дослідна робота.

9. Методи контролю

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням:

- практичні заняття, науково-дослідна робота: 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 25;
 - контрольні заміри (модулі): 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 25;
 - іспит: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50.
- Підсумкова максимальна кількість балів 100.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для екзамену

Поточне тестування та самостійна робота							Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2			Змістовий модуль 3		50	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7		
5	10	5	10	5	5	10		

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
A	90 – 100	Відмінно	зараховано
B	81-89	Добре	
C	71-80		
D	61-70	Задовільно	
E	51-60		
FX	21-50	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
F	0-20	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

* кількість балів для оцінок «незадовільно» (FX і F) визначається Вченими радами факультетів (педагогічними радами коледжів).

11. Методичне забезпечення

1. Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни.
2. Методичні вказівки до практичних занять на паперовому та електронному носіях.
3. Друкований роздатковий матеріал.

12. Рекомендована література

Основна література:

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI (зі змінами та доповненнями) URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show>.
2. Податкова політика: теорія, методологія, інструментарій. навчальний посібник / під редакцією д-ра екон. наук, проф. Іванова Ю. Б., д-ра екон. наук, проф. Майбурова І. А. – Х. : ВД «ІНЖЕК», 2010. – 492 с.
3. Крисоватий А. І. Теоретико-організаційні домінанти та практика реалізації податкової політики в Україні : Монографія / А. І. Крисоватий. – Тернопіль : Карт-бланш, 2005. - 371 с.
4. Трансформаційні процеси у податковій системі України: монографія. / [Волохова І. С., Луніна І. О., Слатвінська М. О., Хомутенко А. В. та ін.]; за ред. д-ра екон. наук І. С. Волохової. – Одеса : Атлант, 2018. 383 с.
5. Іванов Ю. Б. Регулятивний потенціал податкової системи України. Монографія / За заг. ред. докт. екон. наук, професора Ю. Б. Іванова. – Харків: ХНЕУ, 2009. - 400 с.

Додаткова література:

6. Бухгалтерський облік та оподаткування (+CD) : Навч. посібник / за ред. М. В. Корягіна, Р. Л. Хом'яка, В. І. Лемішовського. – 3-те вид., доп. і перероб. – Львів: Бухгалтерський центр “Ажур”, 2010. – 1220 с.
7. Податкові метаморфози: монографія / Т. В. Калінеску, А. Х. Агадулліна, Л. В. Альошкіна, В. С. Альошкін, В. І. Гавриш. - Сєверодонецьк : СНУ ім. В. Даля, 2016. 242 с.
8. Корягін М. В. Облік і оподаткування переробки давальницької сировини в ЗЕД: на що звернути увагу бухгалтеру / М. В. Корягін, М. Ю. Чік. // Аудитор України : фахове видання Аудиторської палати України. – № 7-8 (260-261). – 2017. – С. 60-68.
9. Корягін М. В. Економічна природа податків у працях кейнсіанців та неоконсерваторів податків / М. В. Корягін, С. С. Гриневич, І. В. Гончарук // Матеріали за 5-а міжнародна научна практична конференція, «Край на научному розвитку», - 2010. Том 8. Економіка. Софія. «Бял ГРАД-БГ» ООД. - С.45-47.
10. Корягін М. В. Облік, аналіз і контроль розрахунків за податками і платежами в системі управління підприємством податків / М. В. Корягін // Збірник наукових праць кафедри економічного аналізу ТНЕУ: зб. наук. пр. / [гол. ред. Шкарабан С. І.]. – Випуск 6. – Тернопіль : ТНЕУ, 2010. – С. 251-254.

11. Дем'янчук І. А. Фіскальна політика в умовах турбулентності економіки : монографія / І. А. Дем'янчук. – Рівне: Видання О. Зень, 2015. 191 с.
12. Податкові трансформації в ЄС та податкова політика України в контексті євроінтеграції : моногр. / А. І. Крисоватий, В. М. Мельник, Т. В. Кошук. – Тернопіль: ТНЕУ, 2014. 236 с.
13. Податкові механізми детінізації економіки України: монографія / Прокопенко Н. С., Дворянінов А. В., Фененко П. О. - Київ : Атопол, 2014. 208 с.
14. Олейнікова Л. Г. Формування конкурентоспроможної системи оподаткування в Україні: монографія / Л. Г. Олейнікова; Держ. навч.-наук. установа "Акад. фінанс. упр.". - Київ : ДННУ "Акад. фінанс. упр.", 2015. - 394 с.
15. Луценко І. С. Податкова політика України у сфері зовнішньоекономічної діяльності: теорія та практика: монографія / І. С. Луценко, В. П. Хомутенко; Одес. нац. екон. ун-т. - Одеса : Бондаренко М. О., 2014. - 214 с.
16. Долгий О. О. Гарантії законності у сфері податкової діяльності в Україні: адміністративно-правовий вимір: монографія / О. О. Долгий. - Кам'янець-Подільський : Рута, 2016. - 326 с.
17. Податкова політика держави. Ще один великий компроміс /за заг. ред. К. І. Швабія. / Ірпінь: Університет ДФС України, 2018. - 61 с.
18. Пирога І. С. Механізм податкового стимулювання соціально-економічного розвитку України: монографія/ І. С. Пирога. - Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2019. – 278 с.
19. Нікітішин А. О. Податкова політика в умовах економічних перетворень: монографія / А. О. Нікітішин. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. – 480 с.
20. Підвищення ефективності фіскальної політики на регіональному рівні в Україні в умовах адаптації до європейських стандартів: монографія / [Александрюк Т. Ю. та ін. ; за ред. д-ра екон. наук Л. Б. Баранник] ; Ун-т мит. справи та фінансів. - Дніпро : Ун-т мит. справи та фінансів, 2019. - 335 с.
21. Мартиненко В. В. Фіскальна політика України в умовах фінансової децентралізації: теорія, методологія, практика: монографія / В. В. Мартиненко; Ун-т держ. фіск. служби України. - Ірпінь : Університет ДФС України, 2019. - 389 с.

13. Інформаційні ресурси

1. Бібліотеки:

- Львівський національний університет імені Івана Франка (вул. Драгоманова 11, 19), Економічний факультет (пр. Свободи, 18);
- міські бібліотеки м. Львова: бібліотека АН ім. В.Стефаніка (вул. В.Стефаніка), Львівська обласна бібліотека (пр. Шевченка, 13);

2. Методичний кабінет кафедри обліку і аудиту.